

**MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ TMS/TFRS HAKKINDA
YETKİNLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: ANKARA İLİ ÖRNEĞİ**

**EXAMINATION OF COMPETENCE LEVELS OF ACCOUNTING
PROFESSIONS ABOUT IAS/IFRS: THE CASE OF ANKARA CITY**

**ARAŞ. GÖR. ÖMER FARUK GÜLEÇ
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ İŞLETME BÖLÜMÜ
omerfarukgulec@gmail.com**

**PROF. DR. SEMRA KARACAER
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ İŞLETME BÖLÜMÜ
semra@hacettepe.edu.tr**

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ TMS/TFRS HAKKINDA YETKİNLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: ANKARA İLİ ÖRNEĞİ

ÖZ

Küreselleşen dünyada finansal tabloların ve muhasebe uygulamalarının uyumlaştırılması çabası muhasebe meslek mensuplarından ve muhasebe eğitiminden beklentileri de değiştirmiştir. Bu çalışmanın amacı 01.01.2013 tarihi itibarıyla TTK hükümleri uyarınca, Türkiye Muhasebe Standartlarının uygulanma sürecinde muhasebe meslek mensuplarının standartlara bakış açılarını değerlendirmektir. Çalışmada Ankara’da faaliyet gösteren 96 muhasebe meslek mensubunun muhasebe standartları hakkındaki görüş ve düşünceleri anket hazırlanarak elde edilmiştir. SPSS 20 istatistik programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler, t testleri ve demografik bilgiler incelenmiştir.

EXAMINATION OF COMPETENCE LEVELS OF ACCOUNTING PROFESSIONS ABOUT IAS/IFRS: THE CASE OF ANKARA CITY

ABSTRACT

The effort of convergence for accounting practices and harmonization of financial statements have changed the expectations from the accounting profession and accounting education in globalized world. The objective of this study is to evaluate the perspectives of accountants on the accounting standards in Turkey as of 01.01.2013 under the provisions of the Turkish Commercial Code. In the study, 96 professional accountants’ views and thoughts operating in Ankara obtained through conducting survey. Descriptive statistics, t statistics and demographic information examined using SPSS 20 statistical programme.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Meslek Mensupları, Muhasebe Standartları, Eğitim

JEL Sınıflaması: M40, M41, M49

1.GİRİŞ

Küreselleşen dünya, muhasebe mesleğinden ve muhasebe eğitiminden beklentileri de değiştirmiştir. Herhangi bir alanda faaliyet gösteren bir işletmenin finansal tablolarının bir başka ülkedeki işletmenin mali çıktılarıyla karşılaştırma yapılabilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu faaliyetlerin sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi için, tüm dünyada ortak bir muhasebe dilinin oluşturulması zorunluluk haline gelmiştir. Muhasebe uygulamalarına ve finansal tabloların sunumuna yön veren uluslararası muhasebe standartlarının ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının (UMS/UFRS) temel amacı dünyada farklılık gösteren muhasebe sistemlerini ortak bir paydada buluşturmaktır. Bu amaca yönelik olarak dünyada birçok ülke tarafından standartlar yürürlüğe konulmuş veya konulmak üzeredir (Aktürk 2014). Muhasebede ortak dili amaçlayan Uluslararası Muhasebe Standartları, muhasebe uygulamalarının ve finansal tabloların sunumunun tek bir çatı altında toplanmasını sağlayarak, ülkeler arasındaki kültürel, ekonomik ve sosyal farklılıkların asgari düzeye çekilmesini hedeflemektedir (Çankaya ve Hatipoğlu 2011). Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayınlanan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) dünya genelinde kabul edilmiş bulunmaktadır. Standartların oluşturulmasıyla, mali nitelikteki benzer olayların ifade edilme yönteminin uyumunun sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca oluşturulan finansal tabloların doğru, güvenilir, anlaşılabilir, gerçeğe uygun ve karşılaştırılabilir olmaları hedeflenmiştir (Fidan ve Cinit 2014).

Bu çalışmanın amacı 01.01.2013 tarihi itibariyle Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca, muhasebe ve finansal raporlama standartlarının uygulanma sürecinde muhasebe meslek mensuplarının standartlarla ilgili düşüncelerinin ve standartları uygulamaya ilişkin mesleki yetkinlik düzeylerinin değerlendirilmesidir. Anket yöntemi ile Ankara ilinde faaliyet gösteren 96 muhasebe meslek mensubuna ulaşılarak görüş ve düşünceleri elde edilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde literatür araştırmasına yer verilmiştir. Türkiye'nin çeşitli bölge ve illerinde konuyla ilgili daha önce yapılan çalışmalar ve sonuçları ortaya konulmuştur. Çalışmanın üçüncü bölümünde ise çalışmanın amacı ve anket yöntemi açıklanarak ilgili analizler gerçekleştirilmiş ve araştırma bulgularına yer verilmiştir. Çalışmanın sonuç bölümünde ise elde edilen bulguların değerlendirmesi yapılmıştır.

2.LİTERATÜR

Muhasebe meslek mensuplarının muhasebe standartları hakkındaki görüş, düşünce ve mesleki yetkinliklerini belirleyebilmek adına ülkemizin çeşitli illerinde anket çalışmaları yapılmıştır.

Civan ve Kara (2002) çalışmalarında, Gaziantep'te meslek mensuplarının muhasebe standartlarına ne kadar vakıf olduğunu incelemiştir. Araştırma sonucunda; muhasebe standartlarının yeterince bilinmediği ve uygulamada bilgi eksikliğinden kaynaklanan sorunların olduğu/olacağı tespit edilmiştir. Standartlar taslak halindeyken meslek mensuplarının da görüşünün alınması gerektiği, vergi kanunlarında yapılacak değişikliklerle standartlara atıfta bulunarak yaptırım gücünün artırılması ve standartların önemini seminer ve panellerle anlatılması çalışmanın önerileri arasındadır.

Bekçi (2007) çalışmasında, muhasebe meslek mensuplarının Türkiye Muhasebe Standartları hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi için Burdur ve Isparta illerinde 139 muhasebe meslek mensubuna anket uygulamıştır. Araştırma sonuçlarına göre standartların uygulanması ile birlikte meslek mensuplarının iş yükünün artacağı tespitine rağmen muhasebe uygulamalarında tek düzenin sağlanacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Ülkü (2008) çalışmasında, UFRS taslağının muhasebe mensupları tarafından algılanışı üzerine İstanbul'da yaptığı araştırmada, yine eğitim ihtiyacı ve bilgi yetersizliği üzerine vurgu yapmıştır. Meslek mensuplarında eğitim seviyesi yükseldikçe standartlara ilişkin bilgi seviyesinin de yükseldiği sonuçları elde edilmiştir.

Erdoğan ve Dinç (2009), her bölgeyi temsilen en az bir şehir belirleyerek tesadüfi olarak seçtikleri illerdeki muhasebe meslek mensupları üzerinde gerçekleştirdikleri anket çalışması sonucunda muhasebe meslek mensuplarının önemli bir kısmının standartlar hakkında yetersiz oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmada 768 muhasebe meslek mensubu üzerinde anket uygulanmıştır. Muhasebe standartlarından haberdar olduğunu söyleyen meslek mensuplarından yalnızca %53,95'i sahip oldukları bilginin yeterli olduğunu düşünmektedirler. Muhasebe meslek mensuplarının en fazla bilgi sahibi olduğu standartlar TMS 2 Stoklar, TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu TMS 16 Maddi Duran Varlıklar şeklinde sıralanmıştır.

Can ve Gör (2011) çalışmasında, Ankara ve Çankırı illerinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının, Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ilişkin bilgi düzeylerinin tespiti amaçlanmıştır. Araştırmada ulaşılan 200

kişiden 142'si geri dönüş yapmış ve katılımcıların yaklaşık %60'ı yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir. Yine de sistematik bir eğitime ihtiyaç duyduklarını ve standartları uygulamada kısa vadede başarılı olunamayacağı, ilk etapta bazı karışıklıkların ortaya çıkacağı düşüncesine sahiptirler.

Çankaya ve Hatipoğlu (2011), Türkiye çapında 406 anket katılımıyla gerçekleştirdiği çalışmada, muhasebe standartlarının benimsenme ve uygulanma sürecine ilişkin muhasebe meslek mensuplarının beklentilerine etki edebilecek faktörlerin tespitini araştırmıştır. Standartlar Faktörü, Ekonomik ve Hukuki Çevre Faktörü, Eğitim Faktörü ve Kültür faktörü şeklinde 4 ana başlık üzerinden 13 hipotez test edilmiştir. Standartların eğitiminin en önemli sorun olduğu belirtilirken, kültürel uyumsuzlukların uygulamaların başarısını etkilediği ortaya konulmuştur. Buna ek olarak, standartların Kobilerin ihtiyaçlarına uygun olmadığı ve meslek mensuplarının standartların yapısına ilişkin olumsuz bir algı içerisinde oldukları tespit edilmiştir.

Elitaş ve diğerleri (2011), Afyon, Denizli, Uşak illerinde 139 meslek mensubu ile birebir görüşme yaparak anket çalışması gerçekleştirmişlerdir. Çalışma sonuçlarına göre; meslek mensuplarının %80'i Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) hakkında yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir. Ancak buna karşın %81'i TMS hakkında sistematik bir eğitime ihtiyaç duyulduğunu düşünmektedir. Ayrıca meslek mensuplarının büyük bir kısmı TMS ile mevcut hesap planında kökten değişiklik yapılması gerektiğini ve mevcut vergi kanunlarında değişiklikler meydana geleceğini düşünmektedirler.

Erol ve diğerleri (2011), Çanakkale merkez ve Biga ilçesinde faaliyet gösteren 102 meslek mensubuna yapmış oldukları çalışma sonucunda, standartların muhasebe mesleğinin vizyonuna, meslek mensuplarının faaliyet düzeylerine ve muhasebe uygulamalarına olumlu katkı sağlayacağı tespit edilmiştir.

Güneş ve diğerleri (2011), Elazığ ve Malatya illerinde yaptıkları çalışmalarında 130 meslek mensubuna KOBİ TFRS'ye yönelik yetkinliklerini ve görüşlerini sormuşlardır. Görüş belirtmeyenlerle birlikte katılımcıların yaklaşık %70'i KOBİ TFRS'ye yönelik bilgilerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. KOBİ TFRS ile ilgili çok az sayıda materyale sahip olup az sayıda seminer ve toplantılara katıldıkları tespit edilmiştir. Ancak katılımcılar KOBİ TFRS'nin uygulanmasıyla birlikte bu durumun değişeceği ve uluslararası fonlarla sermayelerini geliştirecekleri yönünde düşüncelerini belirtmişlerdir.

Özkan ve Özşahin (2012) Kayseri ilinde faaliyet gösteren 170 muhasebe meslek mensubunun KOBİ TFRS ile ilgili görüşlerinin tespit edilmesini amaçlayan çalışmalarında şu sonuçlara ulaşmışlardır. Standartların uygulanmasının pozitif tarafları, daha şeffaf ve güvenilir raporlama, muhasebede dil birliğinin sağlanması ve muhasebe mesleğinin öneminin artacağı şeklinde özetlenmiştir. Katılımcıların belirttiği olumsuz görüşler ise meslek mensuplarının iş yükünün artacağı, inisiyatif kullanılmasının kısıtlanacağı ve muhasebe maliyetinin artacağı şeklindedir. Sistemik bir eğitim ihtiyacının varlığı ve standartlardaki dilin yeterince anlaşılır olmadığı çalışmanın diğer sonuçları arasındadır.

İşgüden ve Kızılgöl (2012) çalışmalarında, Balıkesir’de muhasebe meslek mensuplarının standartlara bakış açısını anket yardımıyla değerlendirmişler ve katılımcıların muhasebe uygulamalarının şeffaflaşması, kayıt düzeninin kalitesinin artması ve finansal tabloların doğru ve gerçekçi bilgiyi göstermesi gibi nedenlerle muhasebe standartlarını desteklediği sonucunu elde etmişlerdir.

Fidan ve Cinit (2014) çalışmalarında, Marmara bölgesinde faaliyet gösteren 997 meslek mensubuna 64 soruluk bir anket uygulanmıştır. Marmara Bölgesindeki meslek mensuplarının cevapları meslek mensuplarının eğitim değişkeni açısından analiz edildiğinde meslek mensuplarının daha çok TFRS ve KOBİ TFRS eğitimi ile ilgili olan ifadelerde farklılaştıkları görülmüştür. TÜRMOB, TESMER, SPK, KGK, meslek odaları ve üniversitelerin işbirliği ortamı içerisinde, daha kısa sürede meslek mensuplarının eğitilmesini sağlayacak yöntemlerle eğitim çalışmalarını gerçekleştirmeleri ve bu eğitimlerin sürekliliğini de sağlanması çalışmanın önerilerindedir.

Bengü ve diğerleri (2014) çalışmalarında geniş bir literatür incelemesi yapmış ve Niğde ilinde faaliyet gösteren 65 meslek mensubunun demografik özellikleriyle muhasebe standartlarına bakış açılarındaki farklılıklar ortaya konulmuştur. Türkiye Finansal Raporlama Standartları’nın çok sık değişmesinin finansal tabloların hazırlanmasında uyum sorununu ortaya çıkaracağı, Türkiye Finansal Raporlama Standartları’nın ayrıntılı değerlendirme ölçütlerinin (gerçeğe uygun değer vb.) kullanılması uygulanabilirliğini güçleştireceği ve Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının uygulamadaki başarısı için etik değerlerin ön plana çıkarılması olumsuz sonuçlar olarak yer almıştır. Yine de Türkiye Finansal Raporlama Standartları’nın uygulanmasıyla; Türkiye’de muhasebe mesleğine verilen önemin artacağı diğer çalışmalar da olduğu gibi bu çalışma da desteklenmiştir.

Aktürk (2014) çalışmasında, Antalya bölgesinde faaliyet gösteren 346 Yeminli Mali Müşavir (YMM) ve Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler (SMMM) değerlendirmeye alınarak 16 anket sorusu yöneltilmiştir. Meslek mensuplarının aldıkları eğitimi yeterli görmediği ve bu durumun kaygıya sebebiyet verdiği ifade edilmiştir. Kaygı nedeniyle de çoğu katılımcı 5 yıl (+) gibi uzun sayılabilecek bir sürede muhasebe standartlarını öğrenip uygulayabileceğini beyan etmişlerdir.

Abdioğlu ve diğerleri (2014) Balıkesir ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları üzerinde anket yardımıyla bir araştırma gerçekleştirilmiştir. 191 katılımcı üzerinden yapılan araştırmada muhasebe meslek mensuplarının demografik bilgileri, mesleği icra biçimi, defter tutma usulü ve alınan eğitim faaliyetlerinin türü ve sayısı dikkate alınarak oluşturulan gruplar yönüyle muhasebe standartlarının uygulanma sürecinde muhasebe meslek mensuplarının standartlara bakış açıları ve mesleki yetkinlikleri ampirik olarak incelenmiştir. Diğer çalışmalara ek olarak meslek mensuplarının kullandıkları teknolojiler ve e-bildirge, e-beyanname uygulamalarının muhasebe alanındaki uygulamaları kolaylaştırdığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Kaya (2015) çalışmasında Elazığ'da faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS ve Tam Set TFRS hakkındaki bilgi düzeyleri ve düşüncelerini değerlendirmiştir. 23 soru ve 21 ifadeden oluşan anket, Elazığ-Bingöl SMMM Odası'na kayıtlı 74 muhasebe meslek mensubu üzerinde uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre katılımcılar "TFRS'lerde sürekli değişiklikler yapılmaktadır", "TFRS'lerin çevirisinin yetersizliği nedeniyle anlaşılması güçtür", "Daha fazla karşılaştığım TFRS'ler hakkında daha çok bilgiye sahibim", "TFRS'ye göre yapılan muhasebe işlemlerinde zorlanmaktayım" ve "TFRS konusunda çevremden yardım almaktayım" ifadelerinde yoğunlaşmışlardır.

3. ARAŞTIRMA

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, Ankara'da faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkındaki bilgi düzeyleri ve düşüncelerini tespit etmektir. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88. Maddesi gereği, Türkiye Muhasebe Standartlarının önemi artmıştır Bu nedenle TMS/TFRS'yi uygulayan muhasebe meslek mensuplarının bu konudaki bilgi düzeyleri ve düşünceleri önem taşımaktadır.

3.2. Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Araştırmada kullanılan verilerin toplanmasında anket yöntemine başvurulmuştur. Yaklaşık 250 anket formu dağıtılmasına rağmen toplamda 96 meslek mensubu geçerli geri dönüş yapmıştır. Araştırma verileri Ankara’da faaliyet gösteren Ankara SMMM Odası’na kayıtlı 94 serbest muhasebeci mali müşavir ve 2 yeminli mali müşavir olmak üzere 96 meslek mensubundan elde edilmiştir. Anket formundaki soruların oluşturulmasında literatürde yer alan diğer çalışmalardan faydalanılmış, 23 tane 5’li likert tipi ifade sorusu, 12 demografik ve genel soru ve açık uçlu sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. 23 düşünceden oluşan ölçeğin güvenilirlik analizi sonucuna göre Cronbach alfa değeri %80,7 olup, verilerin içsel tutarlılığının sağlandığı görülmüştür. Araştırma bulguları temel istatistikî bilgiler ve standartlar hakkındaki ifadelerin cevaplanması şeklinde iki bölümden oluşmaktadır.

3.3. Temel İstatistikî Bilgiler

Araştırmaya katılan meslek mensuplarının demografik ve mesleki bilgileri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Demografik bilgiler

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	73	76%
Erkek	23	24%
Toplam	96	100%

Yaş	Frekans	Yüzde
20 - 30	15	16%
31 - 40	54	56%
41 - 50	19	20%
51 - 60	7	7%
61 ve üstü	1	1%
Toplam	96	100%

Mezun Olunan Bölüm	Frekans	Yüzde
İşletme Bölümü	54	56%
İktisat Bölümü	16	17%
Maliye Bölümü	17	18%
Diğer	9	9%
Toplam	96	100%

Eğitim Durumu	Frekans	Yüzde
Ön Lisans	1	1%
Lisans	67	70%
Yüksek Lisans	24	25%
Doktora	4	4%
Toplam	96	100%

Tablolarda ifade edilen tanımlayıcı istatistiklere göre, araştırmaya katılan meslek mensuplarının çoğunluğunu erkekler (% 76, 73 kişi) oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş grubunun en çok 31- 40 yaş arasında olduğu (%56, 54 kişi) saptanmış, 41 - 50 yaş grubu ise %20'lik bir oranla (19 kişi) bir diğer aralıktır. Ankete katılan muhasebe meslek mensupları ağırlıklı olarak İşletme bölümü mezunuyken (%56, 54 kişi), bu bölümü sırasıyla Maliye ve İktisat bölümleri izlemiştir. Eğitim düzeyine ilişkin sonuçlarda, meslek mensuplarının yaklaşık %30'luk kısmının yüksek lisans ve doktora eğitimi aldıkları görülmüştür. Katılımcıların yaklaşık %70'lik kısmı ise Lisans düzeyinde eğitim almıştır.

Mesleki Bilgiler

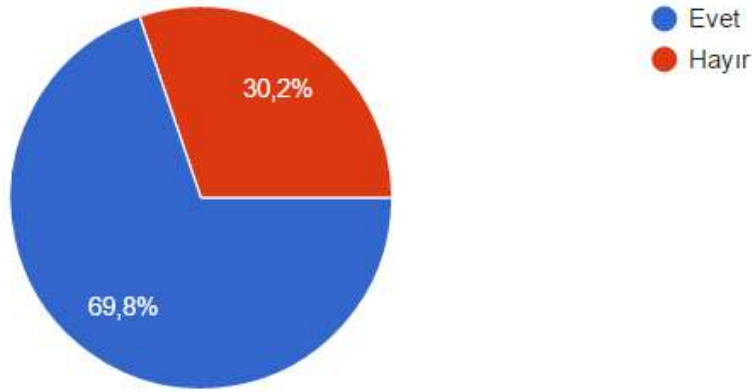
Mesleki Unvanınız	Frekans	Yüzde
Yeminli Mali Müşavir	2	2%
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir	94	98%
Toplam	96	100%

Mesleki Kıdem Yılıınız	Frekans	Yüzde
1 - 5 yıl	23	24%
6 - 10 yıl	29	30%
11 - 15 yıl	17	18%
16 - 20 yıl	11	11%
21 yıl ve üstü	16	17%
Toplam	96	100%

Defter Tutma Usulünüz	Frekans	Yüzde
Bilanço esasına göre	29	30%
İşletme hesabına göre	8	8%
Her ikisi	59	62%
Toplam	96	100%

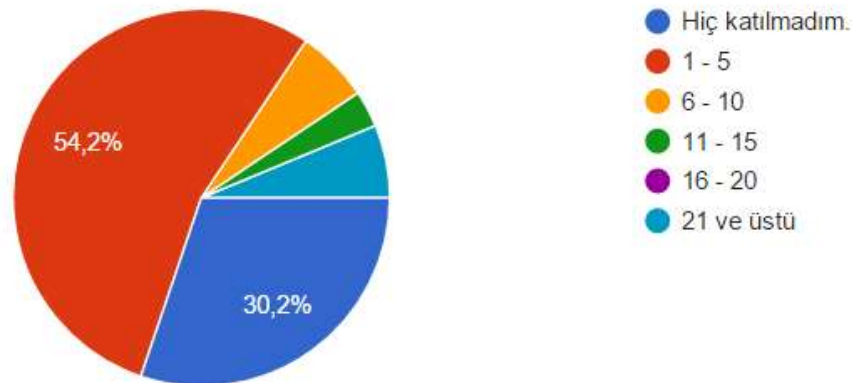
Araştırmaya katılan meslek mensuplarının mesleki unvanları incelendiğinde neredeyse katılımcıların tamamına yakınının serbest muhasebeci mali müşavir statüsünde olduğu sadece 2 kişinin yeminli müşavir olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların mesleklerindeki kıdemlerinin ağırlıklı olarak 6 – 10 yıl (%30, 29 kişi) arasında olduğuna ulaşılmıştır. Katılımcıların yaklaşık %70'inin en az 5 yıllık mesleki tecrübeye sahip olduğu söylenebilir. Meslek mensuplarının defter tutma usullerinde çoğunluğun (%62, 59 kişi) hem bilanço esaslı hem de işletme hesabına göre defter tuttukları görülmektedir.

Daha önce hiç TMS / TFRS eğitime katıldınız mı?

“Daha önce hiç Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları eğitime katıldınız mı?” sorusuna meslek mensuplarının yaklaşık %70'i katıldıklarını belirtirken, geriye kalan %30 hiç eğitim almadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların büyük bir kısmının 1 – 5 arası eğitim aldığı (%54,2, 52 kişi) saptanırken, diğer eğitim sayıları birbirine yakın değerlerdedir.

Toplamda kaç adet TMS / TFRS eğitime katıldınız?

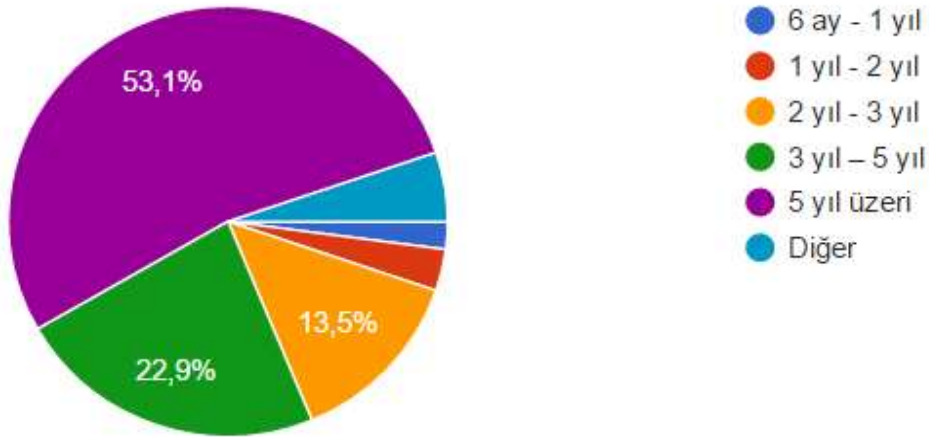

TMS/TFRS eğitiminizi hangi kurum ve kuruluşlardan aldınız?	Frekans	Yüzde
Hiç eğitim almadım.	27	30%
Meslek odaları bünyesinde aldım.	40	42%
Üniversiteler bünyesinde aldım	23	24%
Özel eğitim kurumları bünyesinde aldım.	19	20%
Diğer	10	10%

Hangi konularda daha fazla eğitime ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsunuz?	Frekans	Yüzde
TMS / TFRS	84	88%
Türk Ticaret Kanunu	40	42%
Vergi Usul Kanunu	29	30%
Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunu	27	28%
Diğer	10	10%

Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları eğitimine katıldığını belirten meslek mensupları eğitimlerini ağırlıklı olarak meslek odaları bünyesinde aldıklarını (%42, 40 kişi), meslek odalarını takiben sırasıyla üniversitelerin ve özel eğitim kurumlarının diğer eğitim alınan yerler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Meslek mensuplarının hangi konu ve konularda daha çok eğitim ihtiyacı hissettiklerinin tespitine ilişkin soruya verilen yanıtlara göre, ankete katılanların yaklaşık %85'i muhasebe standartları konusunda yetersiz olduklarını ve eğitim ihtiyacı duyduklarını belirtmişlerdir. Muhasebe standartlarına ek olarak Türk Ticaret Kanunu konusunda da eğitim ihtiyacının olduğu (%42, 41 kişi) ulaşılan diğer sonuçlar arasındadır.

Sizce ülkemizde Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının sorunsuz uygulanması ile ilgili tam geçiş süreci ne zaman gerçekleşecek?

Katılımcılara sorulan bir diğer soruda ise standartların ülkemizde tam anlamıyla benimsenmesi ve uygulanmasına yönelik bir geçiş süresi belirlemeleri istenmiştir. Meslek mensuplarının büyük bir kısmı 5 yıl ve üzeri bir süreden daha önce, muhasebe standartlarının ülkemizde sorunsuz bir şekilde uygulanamayacağını beyan ederlerken, yalnızca % 5lik bir kesim 1 yıla kadar uyumsuzlukların giderileceğini ifade etmişlerdir.

3.4. Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkındaki ifadelerin cevaplanması

Muhasebe meslek mensuplarının Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkında görüş ve düşüncelerine ilişkin sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Meslek mensuplarının TMS/TFRS hakkında yetkinliklerine ilişkin düşünceleri;

1) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkında yeterli <u>teorik</u> bilgiye sahibim.	Frekans	Yüzde	2) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkında yeterli <u>pratik</u> bilgiye sahibim.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	26	27%	Kesinlikle Katılmıyorum	31	32%
Katılmıyorum	26	27%	Katılmıyorum	35	36%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	22	23%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	21	22%
Katılıyorum	13	14%	Katılıyorum	6	6%
Kesinlikle Katılıyorum	9	9%	Kesinlikle Katılıyorum	3	3%

3) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile ilgili yapılan düzenlemeleri yeterince takip ediyorum.	Frekans	Yüzde	4) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile ilgili kurumsal bir eğitime ihtiyacım var.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	24	25%	Kesinlikle Katılmıyorum	8	8%
Katılmıyorum	31	32%	Katılmıyorum	3	3%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	24	25%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	14	15%
Katılıyorum	8	8%	Katılıyorum	17	18%
Kesinlikle Katılıyorum	9	9%	Kesinlikle Katılıyorum	54	56%

5) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarını uygulayabilmek için belirli bir düzeyde finans bilgisine ihtiyacım var.	Frekans	Yüzde	6) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, sürekli eğitimi zorunlu kılmaktadır.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	7	7%	Kesinlikle Katılmıyorum	3	3%
Katılmıyorum	14	15%	Katılmıyorum	3	3%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	24	25%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	18	19%
Katılıyorum	31	32%	Katılıyorum	27	28%
Kesinlikle Katılıyorum	20	21%	Kesinlikle Katılıyorum	45	47%

Meslek mensuplarının Türkiye Muhasebe Standartları ve Finansal Raporlama Standartları hakkında genel yetkinliklerinin değerlendirildiği ilk 5 ifadede, katılımcıların yaklaşık %55'i teori anlamında, %68'i ise standartları pratikte uygulama konusunda kendilerini yetersiz görmektedirler. Meslek mensuplarının %74'ü eğitim ihtiyaçlarını vurgularken, %57'si standartlarla ilgili gelişme ve güncellemeleri yeterince takip etmediğini ifade etmiştir. Katılımcıların standartları uygulamak için finans bilgisine ihtiyaçlarının değerlendirildiği 5. ifadenin yanıtlarına göre, %51'lik bir kesim finans bilgisinin gerekliliğini öne sürerken, %25'lik dilim fikrinin olmadığını belirtmiştir. Muhasebe standartlarının mutlaka gelişimi, değişimi ve sürekli eğitimi zorunlu kıldığını düşünen meslek mensupları toplam katılımcıların %75'ini oluşturmaktadır.

Meslek mensuplarının TMS/TFRS hakkında yapılan düzenlemelere ilişkin düşünceleri;

7) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile ilgili yapılan düzenlemeleri yeterli görüyorum.	Frekans	Yüzde	8) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarında yapılan açıklamalar, uygulamalar için yeterlidir.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	33	34%	Kesinlikle Katılmıyorum	35	36%
Katılmıyorum	20	21%	Katılmıyorum	28	29%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	30	31%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	25	26%
Katılıyorum	11	11%	Katılıyorum	7	7%
Kesinlikle Katılıyorum	2	2%	Kesinlikle Katılıyorum	1	1%

9) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları için muhasebe yazılım programları yeterlidir.	Frekans	Yüzde	10) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına ilişkin basılı yayın ve materyallerin sayısı yeterlidir.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	30	31%	Kesinlikle Katılmıyorum	32	33%
Katılmıyorum	29	30%	Katılmıyorum	30	31%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	30	31%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	25	26%
Katılıyorum	5	5%	Katılıyorum	7	7%
Kesinlikle Katılıyorum	2	2%	Kesinlikle Katılıyorum	2	2%

Meslek mensuplarının muhasebe standartları hakkında yapılan düzenlemeler ve gelişmelere yönelik düşünceleri incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %55'i yapılan düzenlemeleri yeterli görmediklerini, %64'ü standartlara ilişkin basılı yayın ve materyallerin sayısının yeterli olmadıklarını ifade etmişlerdir. Standartlarda yer alan açıklamaların uygulamalar açısından eksik olduğunu beyan eden dilim, toplam meslek mensuplarının %65'ini oluştururken, %61'lik kesim muhasebe yazılım programlarının standartlar açısından yetersiz olduğunu belirtmiştir.

Meslek mensuplarının TMS/TFRS hakkında mevcut duruma ilişkin düşünceleri;

11) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile ilgili yapılan güncellemeler ve değişiklikler uygulamayı zorlaştırmaktadır.	Frekans	Yüzde	12) Mevcut Vergi Usul Kanunu, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının verimli uygulanmasını engellemektedir.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	6	6%	Kesinlikle Katılmıyorum	6	6%
Katılmıyorum	11	11%	Katılmıyorum	2	2%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	38	40%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	25	26%
Katılıyorum	26	27%	Katılıyorum	23	24%
Kesinlikle Katılıyorum	15	16%	Kesinlikle Katılıyorum	40	42%

13) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının sağlıklı uygulanabilmesi için yeni bir hesap planına ihtiyaç vardır.	Frekans	Yüzde	14) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları tam anlamıyla uygulanamamaktadır.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	10	10%	Kesinlikle Katılmıyorum	2	2%
Katılmıyorum	1	1%	Katılmıyorum	7	7%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	23	24%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	8	8%
Katılıyorum	19	20%	Katılıyorum	27	28%
Kesinlikle Katılıyorum	43	45%	Kesinlikle Katılıyorum	52	54%

15) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarında yer alan değerlendirme ölçütleri uygulanabilirliği güçleştirmektedir.	Frekans	Yüzde	16) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, tüm sermaye şirketleri için zorunlu olmalıdır.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	6	6%	Kesinlikle Katılmıyorum	6	6%
Katılmıyorum	11	11%	Katılmıyorum	3	3%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	38	40%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	19	20%
Katılıyorum	20	21%	Katılıyorum	17	18%
Kesinlikle Katılıyorum	21	22%	Kesinlikle Katılıyorum	51	53%

Muhasebe meslek mensuplarının yaklaşık %43'ü Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile ilgili sürekli yapılan güncellemeler ve değişikliklerin uygulama aşamasında sıkıntılara yol açtığını ifade ederken, % 82'si standartların gerçek anlamda uygulanamadığını belirtmişlerdir. Katılımcıların %65'i muhasebe standartlarının etkin ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi için yeni bir hesap planına ihtiyaç olduğunu öne sürerken, %66'sı mevcut Vergi Usul Kanunu'nun yetersizliğini ve standartların önünde bir engel teşkil ettiğini beyan etmişlerdir. Muhasebe standartlarında yer alan değerlendirme ölçütlerinin uygulamayı güçleştirdiğini belirtenleri oranı yaklaşık olarak %43 şeklindedir. Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının bütün sermaye şirketleri için zorunlu olması gerekliliğini değerlendiren ifadeye verilen yanıtlara göre, katılımcıların %71'i standartların kesinlikle tüm sermaye şirketlerini kapsamasını belirtmişlerdir. Bu sonuca göre, Kobi muhasebe standartlarının uygulanmasının önemi de ortaya çıkmaktadır.

Meslek mensuplarının TMS/TFRS'nin önemine ilişkin düşünceleri;

17) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, muhasebe alanının önemini artırıcı bir etkiye sahiptir.	Frekans	Yüzde	18) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına geçiş Türkiye için önemlidir.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2%	Kesinlikle Katılmıyorum	6	6%
Katılmıyorum	7	7%	Katılmıyorum	1	1%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	8	8%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	12	13%
Katılıyorum	27	28%	Katılıyorum	21	22%
Kesinlikle Katılıyorum	52	54%	Kesinlikle Katılıyorum	56	58%

19) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, bağımsız denetimi kolaylaştırmaktadır.	Frekans	Yüzde	20) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, muhasebe meslek elemanlarının dünyadaki diğer meslek mensupları ile uyumunu kolaylaştırır.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1%	Kesinlikle Katılmıyorum	7	7%
Katılmıyorum	5	5%	Katılmıyorum	7	7%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	23	24%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	12	13%
Katılıyorum	24	25%	Katılıyorum	21	22%
Kesinlikle Katılıyorum	43	45%	Kesinlikle Katılıyorum	49	51%

Katılımcıların %80'i Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına geçişin Türkiye için önemli olduğunu ifade ederlerken, bir diğer soruda ise meslek mensuplarının %82 gibi çoğunluğu standartların, muhasebe bilimi ve muhasebe mesleğinin önemini artırıcı etkiye sahip olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Meslek mensuplarının küresel ve ulusal anlamda uyumunun standartla mümkün olduğunu düşünen katılımcı oranı yaklaşık %73'tür. Standartların bağımsız denetime sağlayacağı kolaylık sağlayacağını belirten dilim ise %67 şeklinde saptanmıştır.

Meslek mensuplarının TMS/TFRS hakkında kaygı düzeylerine ilişkin düşünceleri;

21) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları meslek mensuplarının sorumluluklarını artırmaktadır.	Frekans	Yüzde	22) Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının uygulanması meslek mensuplarının kaygı düzeylerini artırmaktadır.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	3	3%	Kesinlikle Katılmıyorum	6	6%
Katılmıyorum	6	6%	Katılmıyorum	6	6%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	13	14%	Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	15	16%
Katılıyorum	31	32%	Katılıyorum	25	26%
Kesinlikle Katılıyorum	43	45%	Kesinlikle Katılıyorum	44	46%

Meslek mensupları, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına geçişin meslek mensuplarının mevcut sorumluluklarını ve kaygı düzeylerini artıracığını dile getirmişlerdir. %77'lik kesim sorumluluklarının artacağını düşünürken, %72'lik bir dilim ise standartlara geçiş hakkında endişeli olduklarını belirtmişlerdir.

23. soruda ise katılımcıların yaklaşık %44'ü standartların çeşitli faktörler ve ülkeler arası farklılıklara rağmen sorunsuz uygulanabileceğini ifade etmişlerdir.

23) Kültürel, ekonomik ve çevresel faktörlerden dolayı Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının uygulanması mümkün değildir.	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	21	22%
Katılmıyorum	21	22%
Ne katılıyorum Ne katılmıyorum	25	26%
Katılıyorum	10	10%
Kesinlikle Katılıyorum	19	20%

Anketin son bölümünde katılımcılara açık uçlu olarak “Sizce Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının sağlıklı uygulanmasıyla ilgili en önemli sorun ve sorunlar nelerdir (Lütfen önem sırasına göre maddeler halinde belirtiniz.)?” şeklinde zorunlu olmayan bir soru sorulmuş ve toplamda 42 katılımcı görüş bildirmiştir. Önem sırasına göre belirtilen maddeler incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğu vergi ve mevcut mevzuatın standartların uygulanmasında en önemli engel olduğunu dile getirmişlerdir. Buna ek olarak kapsayıcı ve zorunlu ayrıca sürekli meslek içi standart

eğitiminin özellikle meslek odaları tarafından verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. SMMM Yeterliliklerinin daimi statüde değil belirli sürelerle yenilenmesi ve sürekli gelişimin sağlanması böylelikle yeniliklerin ve uyumun sağlanabileceği görüşü bir diğer ifadedir. Yeni bir hesap planının gerekliliği ve bağımsız denetim kapsamının genişletilmesi belirtilen diğer öneriler arasındadır.

3.5 Fark Testleri

Ankette 5’li likert tipi olarak sorulan 23 ifade sorusuna öncelikle normallik testi uygulanmış ve her bir ifadenin basıklık ve çarpıklık değerleri -2, 2 aralığında gerçekleştiği için oluşturulan gruplarla, ankette sorulan ifadeler arasındaki farklılaşmalar bağımsız gruplar arasında t testi uygulanarak incelenmiştir.

Katılımcıların yaşlarına göre oluşturulan gruplarda, 40 yaş üzeri ve 40 yaş ve altı katılımcıların ifadelerine verdikleri cevaplar karşılaştırılmış ve şu ifadelerde farklılaşmaları görülmüştür.

İFADE	T değeri	Sig(2-tailed)
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkında yeterli teorik bilgiye sahibim.	-2,797	0,008
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkında yeterli pratik bilgiye sahibim.	-2,000	0,052
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile ilgili kurumsal bir eğitime ihtiyacım var.	2,871	0,007
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarını uygulayabilmek için belirli bir düzeyde finans bilgisine ihtiyacım var.	2,433	0,020
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarında yapılan açıklamalar, uygulamalar için yeterlidir.	-1,915	0,620
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları meslek mensuplarının sorumluluklarını artırmaktadır.	3,157	0,002
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile ilgili yapılan güncellemeler ve değişiklikler uygulamayı zorlaştırıyor.	2,838	0,007
Kültürel, ekonomik ve çevresel faktörlerden dolayı Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının uygulanması mümkün değildir.	1,756	0,082

Katılımcıların cinsiyetlerine göre oluşturulan gruplarda, aşağıda yer alan sorularda anlamlı farklılıklara rastlanılmıştır.

İFADE	T değeri	Sig(2-tailed)
Mevcut Vergi Usul Kanunu, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının verimli uygulanmasını engellemektedir.	-2,307	0,024
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, muhasebe alanının önemini artırıcı bir etkiye sahiptir.	-2,292	0,026
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, tüm sermaye şirketleri için zorunlu olmalıdır.	-2,257	0,028
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına geçiş Türkiye için önemlidir.	-2,286	0,026
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları tam anlamıyla uygulanamamaktadır.	-2,086	0,043

Daha önce eğitim alıp almama kriterine göre oluşturulan gruplarda, verilen ifadeleri cevaplayanlarda şu düşüncelerin anlamlı farklılığa sahip olduğu görülmektedir.

İFADE	T değeri	Sig(2-tailed)
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkında yeterli teorik bilgiye sahibim.	2,028	0,048
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile ilgili yapılan düzenlemeleri yeterli görüyorum.	1,895	0,063
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarını uygulayabilmek için belirli bir düzeyde finans bilgisine ihtiyacım var.	-2,067	0,044
Mevcut Vergi Usul Kanunu, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının verimli uygulanmasını engellemektedir.	2,389	0,02
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının sağlıklı uygulanabilmesi için yeni bir hesap planına ihtiyaç vardır.	2,738	0,009
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, muhasebe alanının önemini artırıcı bir etkiye sahiptir.	1,7	0,096
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına geçiş Türkiye için önemlidir.	1,853	0,067

Alınan eğitim sayısına göre oluşturulan gruplarda, 1-5 arası eğitim alanlar ve daha fazla eğitim alanların verdikleri cevaplarda yalnızca 2 ifade anlamlı fark tespit edilmiştir.

İFADE	T değeri	Sig(2-tailed)
Mevcut Vergi Usul Kanunu, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının verimli uygulanmasını engellemektedir.	1,944	0,055
Kültürel, ekonomik ve çevresel faktörlerden dolayı Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının uygulanması mümkün değildir.	1,975	0,052

Mesleki kıdem yılı 10 yıl ve daha altında olan meslek mensupları ile 10 yıl üzerinde olan katılımcıların ifadelerine verdikleri cevaplarda yalnızca aşağıdaki ifade anlamlı fark tespit edilmiştir.

İFADE	T değeri	Sig(2-tailed)
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları hakkında yeterli pratik bilgiye sahibim.	2,213	0,029

Türkiye Muhasebe Standartlarına tam anlamıyla geçiş sürecinin 5 yıl ve daha kısa süre içerisinde gerçekleşeceğini düşünen katılımcılarla 5 yıl üzerinde gerçekleşeceğini düşünenlerin ifadelerine verdikleri cevaplarda aşağıdaki 3 ifade anlamlı fark olduğu saptanmıştır.

İFADE	T değeri	Sig(2-tailed)
Kültürel, ekonomik ve çevresel faktörlerden dolayı Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının uygulanması mümkün değildir.	-1,908	0,059
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları tam anlamıyla uygulanamamaktadır.	1,915	0,058
Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarını uygulayabilmek için belirli bir düzeyde finans bilgisine ihtiyacım var.	1,894	0,061

4.SONUÇ

01.01.2013 tarihi itibarıyla TTK hükümleri uyarınca, Türkiye Muhasebe Standartlarının uygulanma sürecinde Ankara'da faaliyet gösteren 96 muhasebe meslek mensubunun standartlara bakış açılarının değerlendirildiği bu çalışmada genel olarak şu sonuç ve önerilere ulaşılmıştır.

- Katılımcıların büyük bir kısmı standartlar konusunda hem teorik hem pratik eksiklerini ifade etmişler ve kapsayıcı, sürekli ve kurumsal bir eğitime ihtiyaçları olduğunu ifade etmişlerdir. Açık uçlu soruda ve önceki çalışmalarda da belirtildiği gibi kurumsal eğitimin TÜRMOB tarafından verilmesi öne çıkan bulgular arasındadır.
- Türkiye Muhasebe Standartlarının uygulanma sürecindeki düzenlemeler, yenilikler ve güncellemelerin takibi konusunda yeterli olmadıklarını belirten katılımcılar, düzenlemelerin sadece kanunda kaldığını ve uygulamaya yansıtılmadığını dile getirmektedir. Buna ek olarak standartlarda yer alan açıklamaların uygulama aşamasında yeterli olmadığı ve standartlara ilişkin basılı yayın, materyal sayısı, muhasebe yazılım programlarının eksikliği vurgulanmıştır.
- Başta Vergi Usul Kanunu olmak üzere, mevcut kanun, mevzuat ve hesap planının ihtiyacı karşılayamadığı ve uyumsuzluğa yol açtığı yine bir başka değerlendirme olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Muhasebe standartlarının gerçek anlamda uygulanmasının, muhasebe ve denetim alanlarına ciddi anlamda katkı sağlayacağını düşünen katılımcılar, muhasebe biliminin ve eğitiminin standartlarla birlikte daha önemli bir statüye kavuşacağını düşünmektedirler.
- Standartların pozitif yönleri üzerine güçlü bir görüş birliği olsa da, katılımcıların büyük bir kısmı, bu sürecin kaygı düzeylerini ve sorumluluklarını artırdığını ifade etmişlerdir.
- Fark testlerinde demografik ve genel sorulara göre oluşturulan gruplar arasında belirtilen ifadelere verilen cevaplar arasında anlamlı farkların olduğu sorular tespit edilmiştir.
- İlerde yapılacak çalışmalar, daha geniş katılımcıya sahip ve farklı soru tipleri kullanarak literatüre katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

Abdioğlu, H., Kılıç, İ. B., Yavuz, S., ve Kuş, T. 2014. "Muhasebe Standartlarının Uygulanma Sürecinde Muhasebe Meslek Mensuplarının Standartlara Bakış Açılarının ve Mesleki Yetkinliklerinin İncelenmesi Üzerine Balıkesir İlinde Bir Araştırma." Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF dergisi, 9(3), 207-231

Aktürk, A. 2014. "Muhasebe Meslek Mensuplarının Muhasebe Standartlarına Uyumu Sürecinde Eğitim Faktörü Üzerine Antalya İlinde Bir Araştırma." Mali Çözüm Dergisi/Financial Analysis,24(122).

Kaya, G. A. 2015. "Muhasebe Meslek Mensuplarının Kobi TFRS Ve Tam Set TFRS Hakkındaki Bilgi Düzeyleri Ve Düşünceleri: Elazığ'da Ampirik Bir Çalışma." The Journal of Academic Social Science Studies Number: 36, p. 157-178

Çankaya F. ve O. Hatipoğlu (2011), "Türkiye'de Uluslararası Muhasebe Standartları'nın Uygulanabilirliğini Faktörlerin Meslek Mensuplarıncaya Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma", International Journal of Economic and Administrative Studies, 4 (7) 61-88.

Elitaş, C., Karakoç, M., Özdemir, S. 2011. "Muhasebe Meslek Mensupları Perspektifinden Türkiye Muhasebe Standartları." World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi.

Erdoğan, M., Dinç, E. 2009. "Türkiye muhasebe standartları ve muhasebe meslek mensuplarının bilgi düzeylerinin incelenmesi." Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 43, 154-169.

Erol, M., Atmaca, M. ve Öztürk, S. 2011. "Muhasebe Meslek Mensuplarının Türkiye Muhasebe Ve Finansal Raporlama Standartlarına Bakış Açılarının Ölçülmesine İlişkin Ampirik Bir Çalışma." World of Accounting Science, 13(3).

Bekçi, İ. 2007. "Muhasebe Meslek Mensuplarının Türkiye Muhasebe Standartları Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma", Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 22, 27-40.

Koroğlu, K. ve C. Doğan 2012. "Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Uyum Süreci ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi (Marmaris İlçesi Örneği)," World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi.

Özdemir, F. S. 2014. “Finansal Raporlama Standartlarını Öğrenme Sürecinde Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin Durumları: Samsun’da Ampirik Bir Araştırma.” Muhasebe ve Denetime Bakış, 13 (41), 81-107.

Ülkü, S. 2008. “KOBİ’ler İçin UFRS Taslağının Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Algılanışına Yönelik Bir Araştırma (İstanbul Örneği).” Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Güneş, R., Durmuş, A. F., ve Solak, B. 2011. “Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS’ye Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Uygulamaya Yönelik Beklentileri: Elazığ ve Malatya İlleri Örneği.” World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi.

Erol Fidan, M., ve Cinit, H. 2014. “Muhasebe Meslek Mensuplarının Eğitim Düzeyleri ile Muhasebe Standartlarına Yönelik Algıları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Marmara Bölgesi Örneği.” KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 16 (26):

Bengü, H., ve Çelik, F. S. Ö. 2014. “Niğde İlindeki Muhasebe Meslek Mensuplarının Finansal Raporlama Standartlarına Bakış Açılarının Ampirik Olarak Değerlendirilmesi.” Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7(1),

Özkan, A., ve Özşahin, F. 2012. “Muhasebe meslek mensuplarının KOBİ finansal raporlama standartları hakkındaki görüşlerinin tespitine yönelik bir araştırma.” Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 12(37), 47-68.

Yel, T., ve Erdem, M. S. 2015. “Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS Hakkındaki Farkındalık Düzeylerinin Tespiti: Bolu İli Örneği”. AİBÜ-İİBF Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi.

Civan, M., ve Kara, E. 2002. “Muhasebe Standartlarının Muhasebe Mesleğinde Uygulanmasına Yönelik Bir Araştırma.” Muhasebe ve Finansman Dergisi, (14).

Can, İ., ve Gör, Y. 2011. “Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Meslek Mensupları Arasında Bilinirlik Düzeyini Ölçmeye Yönelik Bir Araştırma (Ankara ve Çankırı İlleri Örneği).” World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi, 5.

İşgüden B., ve Kızılgöl, Ö. (2012). Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS’lere Bakış Açılarının Değerlendirilmesi: Balıkesir İlinde Bir Araştırma”, World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi